

نحمدہ شیری

سکه نامی شاہ اسماعیل اول

سکه نامی طلای ایران

سایر آثار نویسنده در این سلسله انتشارات

سکه‌شناسی ایران

راهنمای گردآوری سکه بخش ۱ «به چاپ رسیده است»

راهنمای گردآوری سکه بخش ۲ «»

سکه‌های F.A.O. «»

شما که سکه جمع می‌کنید «»

زیر چاپ

سکه‌های دوران سلطنت شاهنشاه رضا شاه کبیر

سکه‌های دوران سلطنت شاهنشاه آریامهر

نقش شیر و خورشید بر سکه‌های ایرانی

نقش عقاب «»

نقش طاووس «»

نقش شیر «»

نقش خورشید «»

نقش سوارکاران «»

نقش اسب «»

سکه‌نامه طباقی ایران

سکه‌های شاه اسماعیل اول «به چاپ رسیده است»

سکه‌های نادرشاه افشار «»

سکه‌های آقا محمدخان قاجار «»

زیر چاپ

سکه‌های شاه طهماسب اول

سکه‌های شاه عباس اول

سکه‌های کریمخان زند و شاهان دیگر زنده

سکه‌های فتحعلی شاه قاجار

حکم (مهر شناسی)

مهرهای پادشاهان صفوی «به چاپ رسیده است»

مهرهای پادشاهان قاجار «»

نقش شکار بر نگین‌های باستانی

مهرهای ساسانی بر نگین‌های قیمتی

شماره ثبت ۸۸۶
۵۱/۶۱۲۸ دفتر مخصوص کتابخانه ملی

بها ۲۰ ریال

سکه های طلای ایران

« برفتندو هر کس درود آنچه گشت
نمایند بجز نام نیکو و زشت »

سکه های شاه اسماعیل اول

تألیف

محمد شیری

انتشارات گو تمبر گی

خیابان شادرضا رو بروی داشگاه
تلفن های ۴۴۴۹۱ و ۴۲۵۷۹

حق چاپ محفوظ واستفاده ازه طالب و عکس های این کتاب
بدون اجازه ممنوع است

این کتاب در شهریور ماه ۱۳۵۱ شمسی در
چاپخانه مسعود سعد به چاپ رسید

شاه اسماعیل اول صفوی

فهرست سلطنت پادشاهان صفوی (۱)

از سال ۹۰۷ هجری تا ۱۱۳۵ هجری مطابق ۱۵۰۱ میلادی تا ۱۷۲۲ م

نام پادشاهان	تاریخ جلوس
* اسماعیل اول	۹۰۷ رمضان
* طهماسب اول	۹۳۰ ربیع
* اسماعیل ثانی	۹۸۴ جمادی الاول
* محمد خدابند	۹۸۵ ذی الحجه
حمزه میرزا	- - -
* عباس اول (کبیر)	۹۸۹
* صفی اول	۱۰۳۸ جمادی الاول
* عباس ثانی	۱۰۵۲ صفر
* سلیمان اول (صفی ثانی)	بنام شاه صفی ۱۰۷۷ ربیع الثانی
* سلیمان ثانی	با اسم سلیمان تجدید ۱۰۷۹ شوال
* حسین اول	تاجگذاری کرد.
* طهماسب ثانی	۱۱۰۵ ذی الحجه
* عباس سوم	۱۱۳۵ محرم
* سلیمان ثانی	۱۱۴۴ ربیع الاول
* اسماعیل سوم	۱۱۶۳ محرم
حسین دوم	۱۱۶۶

علامت* در جلو نام پادشاهان نشانه آنست که آنها سکه ضرب زده‌اند

۱- مراجعه شود به منابع زیر :

— روضة الصفا ناصری جلد هفتم

— منتظم ناصری جلد دوم

— طبقات سلاطین اسلامی لین یول ترجمه مرحوم عباس اقبال

— فهرست انساب امرا و سلاطین در تاریخ اسلامی از مستشرق آلمانی

رامباور (ترجمه عربی آن بنام معجم الانساب والاسرات الحاکمه فی التاریخ الاسلامی)

((سلسله صفویه))

مؤسس این سلسله شاه اسماعیل است که پسر شیخ حیدر نواده شیخ صفوی الدین عارف معروف بود .

ظهور این سلسله از نظر مسئله وحدت ملی ایرانیان و ترقی هنرها و صنایع و اجاد اهمیت زیاد است و پادشاهان صفوی با تأثیف دین و سیاست و جلب محبت اکثریت مردم ایران ، توanstند که یک حکومت واحد ملی تأسیس و تحولاتی در وضع اقتصادی و اجتماعی ملت ایران بوجود آورند .

دولت صفویه که در ایران آز ۷۵۹ قمری تا ۱۳۵ سلطنت کرده ، بدست اعقاب شیخ صفوی الدین اردبیلی ، نخست در آذربایجان تأسیس شد و بر سراسر فلات ایران بسط یافت یکی از مقتدرترین و استوار ترین دولتهای بعد از اسلام ایران بود .

پس از شیخ صفوی پسرش صدرالدین در مقام عرفان جای او را گرفت و پس از آن خواجه علی پسرش مقتدای مریدان آن خاندان گردید و بعد ازا پسرش شیخ ابراهیم معروف به شیخ شاه بر جای او نشست و بعد از شیخ شاه پسر کوچکتر او شیخ جنید جانشین وی شد . جنید به دیار یکررت و طرف توجه اوزون حسن پادشاه آق قویونلو گردید .

اوزون حسن خواهر خود خدیجه رادر حبالة نکاح اورد آوردو به

این وسیله مریدان شیخ جنید را به سوی خود جلب کرد و ده هزار صوفی سلحشور حاضر بخدمت او گردیدند شیخ جنید در جنگ با شروانشاه کشته شد، پسرش شیخ حیدر نزد اوزون حسن مقرب گشت و دختر او، عالمشاه بیگم را به حب الله نکاح در آورد.

شیخ حیدر امرداد تامربدان وی به جای کلاه ترکی، کلاه سرخ رنگ (تاج دوازده ترک) به نشانه دوازده امام بر سر گذارند و بهمین جهت این گروه را قزلباش یعنی سرخ سرگفتند.

شیخ حیدر نیز در جنگ با یعقوب و شروانشاه کشته شد.

شاه اسماعیل پسر شیخ حیدر و عالم شاه بیگم است. وی دنبال اقدامات پدر را گرفت، شروانرا مسخر ساخت و پس از مغلوب کردن ترکمانان در محل شور در بهار سال ۹۰۷ ه. ق تاج سلطنت ایران را بر سر نهاد و بلاد دیگر را بتصرف در آورده و وحدت ایران را تأمین کرد و پس از اوده تن از اخلاف وی به سلطنت رسیدند.

سلسله صفویه، در زمان شاه سلطان حسین و پسرش طهماسب دوم (۱۱۳۵ ه. ق.) پس از فتنه افغانها و سقوط اصفهان بدست افغانه منقرض گردید.

رضاقلی خان هدایت تعداد سلاطین صفوی را دوازده تن و مدت سلطنت آنان را تخمیناً دویست و پنجاه سال می نویسد:
«... ایشان دوازده تن و مدت ملکشان تخمیناً دویست و پنجاه سال و اسامی آن طبقه عالیه بدین منوال است:

لمؤلفه

از آل صفوی دوازده میر عظام حمزه است و حسین و دوسماعیل بنام و آن هشت محمد و سلیمان و صفوی آنگاه سه عباس و دو طهماسب تمام مراجعه شود به جلد هشتم ملحقات تاریخ روضة الصفای ناصری،

چاپ سربی، ص ۳

«شاه اسماعیل اول صفوی»

شاه اسماعیل پسر کوچک شیخ سلطان حیدر ابن شیخ جنید نواحه شیخ صفی الدین اردبیلی (متولد ۲۵ ربیع‌الثانی ۸۹۲ق.)^۱ مؤسس و اولین پادشاه صفوی است.

وی در سال ۹۰۵ به همراهی جمعی از مریدان و اخلاصمندان پدر،
شروعان را در سال ۹۰۷ تبریز و آذربایجان را گرفت،^۲ بعد مازندران را تسخیر نمود و در ۹۱۰ اصفهان و یزد و کرمان و جنوب خراسان را گرفت و در ۹۱۴ بغداد و دیار بکر را از دست خاندان آق قویونلو بیرون آورد و در همین سال به قلع و قمع غلاة مشعشی پرداخت، و در بازگشت به آذربایجان تا با کو و در بنده قفقاز پیش رفت و در ۹۱۶ق. در طاهر آباد (نژدیک مرود) با شبیک خان از بک جنگید و او را کشت و بدینگونه حدود قلمرو خود را تابه جیحون رسانید.^۳ در ۹۱۸ق. با تفاق ظهیر الدین با بر به ماوراءالنهر لشکر کشید، اما از ازبکان شکست خورد و سردار او موسوم به نجم ثانی کشته شد و خراسان دوباره دستخوش تاخت و تاز از بک گشت در ۹۲۰ق. سلطان سلیمان خان پادشاه عثمانی که برادرش سلطان مراد از بیم او

۱ - منظوم ناصری جلد ۲، ص ۸۰

۲ - در همین سال در تبریز جلوس نموده، راجعه شود به منظوم ناصری جلد

به ایران بناء آورده بود ، از راه ارمنستان به ایران لشکر کشید و دردشت چالدران ، شاه اسماعیل با او جنگی سخت کرد و دلاوریهای بسیار از خود نشان داد ، اما به سبب آنکه سپاه عثمانی مجهز به توپ و تفنگ بود لشکر ایران اسلحه آتشین نداشت ، سرانجام شاه اسماعیل با وجود رشادت و شهامت بسیاری که از خود نشان داد مغلوب شد و سلطان سلیم تبریز را گرفت اما چند روزی پیش در آنجانماند ، و مردم تبریز او را مجبور به اخراج از خاک ایران نمودند و شاه اسماعیل پس از خروج سلطان سلیم به آذربایجان بازگشت و دیار بکرو گرجستان و بلاد ارمنستان را بدست آورد و برای جبران شکست چالدران در صدد اتحاد با ما کسیمیان پادشاه اطریش و مذاکره با پاپ لئوی دهم برآمد که به جائی نرسید . عاقبت در ۱۹ ربیع‌الثانی ۹۳۰ در حد و دشکی به بیماری حصبه مبتلا شد و در سن ۳۸ سالگی در حدود سراب آذربایجان وفات کرد و در مقبره شیخ صفی الدین در اردبیل مدفون شد .
تاریخ و فاتح از کلمه ظل و کلمه (خسر و دین) بر می‌آید .

شاه اسماعیل پادشاهی سلیشور و خوش اندام و برازنده بود ، لشکریان و مریدانش اورابیجان می‌پرستیدند وی قریحه شاعری نیز داشت و با تخلص خطای بزبان فارسی و ترکی شعر می‌گفت . (۱)

و سعیت مملکت ایران در زمان سلطنت شاه اسماعیل شامل آذربایجان عراق عجم ، خراسان ، فارس ، کرمان ، خوزستان بود و بلاد دیار بکرو بلخ و مرو گاهی در قلمرو حکمرانی او درمی آمد .

۱ - اسکندر بیک منشی ترکمان در عالم آرای عباسی می‌نویسد : «...آن حضرت در نظم اشعار طبیعت عالی داشت اما به شعر ترکی بیشتر دغبت می‌فرمود و تخلص خطای می‌کردند . بجهت آنکه با سلطان سلیم معاصر بودند مولانا می‌دراین قطعه اشاره به آن کرده :

شعر

قضايا در کارگاه کبیر یائی فکنده طرح اسلیمی خطای...»
مرا جمعه شود به ص ۴۶ همان کتاب ، چاپ ایرج افشار

بطور خلاصه میتوان گفت وی نه تنها قبای ایرانی خود را برداشت بلکه سرحدات را نیز از هر طرف بقدر معتمد بھی توسعه داد.

(۱) در دو ماده تاریخ زیر تاریخ وفات وی مذکور گشته است:
شاه گردون پناه اسماعیل آنکه چون مهر در نقاب شده از جهان رفت و (ظل) شدش تاریخ سایه تاریخ آفتاب شده

* * *

شاهی که چو خورشید جهان گشته مین
بزدود غبار ظلم از روی زمین
تاریخ وفات آن شه شیر کمین
از خسرو دین طلب که شد (خسرو دین)

۱ - درباره ماده تاریخ وفات شاه اسماعیل ادل:

- طاب مضجعه

- خسرو دین

- ظل

مراجعة شود به تاریخ عالم آرای عباسی ص ۴۴

نام و القابی که شاه اسماعیل اول بروی سکه های خود
ضرب زده است

- السلطان العادل الكامل الوالی ابوالمظفر شاه اسماعیل سلطان الصفوی
خلد الله ملکه وسلطانه .
- السلطان العادل الكامل الہادی ابوالمظفر شاه اسماعیل بهادر خان
خان خلد الله ملکه
- السلطان العادل الكامل الہادی ابوالمظفر شاه اسماعیل بهادر خان
الصفوی خلد الله ملکه
- السلطان العادل الكامل الہادی ابوالمظفر شاه اسماعیل بهادر خان
خلد الله تعالی ملکه
- السلطان العادل الكامل الہادی ابوالمظفر شاه اسماعیل بهادر خان
خلد الله ملکه وسلطانه
- السلطان العادل الكامل الہادی ابوالمظفر شاه اسماعیل بهادر خان
الصفوی خلد الله تعالی ملکه
- السلطان العادل الكامل الہادی ابوالمظفر شاه اسماعیل بهادر خان
الصفوی خلد الله تعالی ملکه وسلطانه
- السلطان العادل الكامل الہادی الوالی ابوالمظفر شاه اسماعیل

بها در خان الصفوی الحسینی خلد الله ملکه
— السلطان العادل الكامل الہادی الوالی ابوالمظفر شاه سلطان
اسمعیل بها در خان الصفوی الحسینی خلد الله ملکه
— محمد رسول الله انا القاهر لحل اعدائی سلطان صفوی
— السلطان العادل الہادی الوالی ابوالمظفر شاه اسمعیل بها در خان
خلد الله ملکه
— السلطان العادل الہادی الوالی ابوالمظفر شاه اسمعیل بها در خان
خلد الله ملکه
— السلطان العادل الہادی ابوالمظفر شاه اسمعیل بها در خان خلد الله
ملکه وسلطانه
— السلطان العادل الہادی ابوالمظفر شاه اسمعیل بها در خان خلد الله
تعالیٰ ملکه وسلطانه
— السلطان العادل الاعظم ابوالمظفر سلطان اسمعیل بها در خان
خلد الله ملکه
— السلطان العادل الاعظم ابوالمظفر سلطان اسمعیل بها در خان
خلد الله ملکه وسلطانه
— السلطان العادل الكامل الاعظم ابوالمظفر اسمعیل بها در خان
خلد الله ملکه
— السلطان العادل الكامل الاعظم ابوالمظفر سلطان اسمعیل بها در
خان خلد الله ملکه وسلطانه
— السلطان العادل ابوالمظفر شاه اسمعیل بها در خان خلد الله ملکه
وسلطانه
— السلطان العادل الغازی فی سبیل الله ابوالمظفر شاه اسمعیل العبد

اسماعيل بن حيدر صفوی .

– السلطان العادل الكامل الهدى الوالى ابوالمظفر شاه اسماعيل

بهادرخان خلد بعون الله ملکه وسلطانه .

– السلطان العادل شاه اسماعيل بهادرخان الصفوی خلد ملکه .

شعارهای دینی بر سکه‌های شاه اسماعیل

شاه اسماعیل در مقابل ترکان عثمانی که مذهب تسنن داشتند با رسمی کردن مذهب تشیع یگانه راه وحدت ملی و گردآوری ایرانیان را به دورهم، در تجدید شعارهای شیعه تشخیص داده بود علاوه بر کلمات توحید (الله الا الله و محمد ام رسول الله) علی و لی الله و نام ائمه اطهار را بطور کامل به صور مختلف بر روی سکه‌ها نقش نموده است شعارهای شیعی که بر روی سکه‌های شاه اسماعیل آمده بشرح زیراست:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ مَّصْطَفَى وَعَلَىٰ مَرْضَىٰ ، حَسْنٌ رَّضَىٰ (۱)
حسین شهید بکر بلا ، علی زین العابدین ، محمد باقر و جعفر صادق
موسى کاظم ، علی بن موسی رضا ، محمد تقی ، علی نقی ، حسن عسکری
محمد مهدی

- یا علی بن موسی الرضا ، یا صاحب الزمان
- یا صاحب الزمان
- ناد علیاً مظہر العجائب تجدہ عو نائل فی النوائب
- کل هم و غم سینجلی بو لا یتک یا علی یا علی یا علی
- نصر من الله و فتح قریب و بشر المؤمنین ، یا محمد

۱ لقب امام دوم حضرت امام حسن علیه السلام در تداول امروزی مکالمات و نوشته کتابها حضرت مجتبی است.

سجع مهر شاه اسماعیل اول

سجع مهر شاه اسماعیل بشرح زیر است:

«اللهُم صل عَلَى مُحَمَّدٍ صَطْفَى ، عَلَى مُرْتَضَى حَسَنِ رَضِيَ حَسِينٌ
شَهِيدٌ بَكْرٌ بَلَا عَلَى زَيْنِ الْعَابِدِينَ مُحَمَّدٌ باقِرٌ جَعْفَرٌ صَادِقٌ مُوسَى كَاظِمٌ
عَلَى بْنِ مُوسَى رَضَا مُحَمَّدَتَى عَلَى نَقَى حَسَنٌ عَسْكَرِيٌّ مُحَمَّدٌ مَهْدِيٌّ
الْعَبْدُ اسْمَاعِيلُ بْنُ حَمِيدَرْ صَفْوَى ۹۱۴ »

این مهر گرد کلامک دار مانند صفحه اسطر لاب است که بشکل تقریبی تخم مرغ نوک تیز است و کلمات از بالای مهر با خط ثلث زیبا شروع شده و به قاعدة مهر منتهی می‌شود.

عکس این مهر را در صفحه بعد ملاحظه خواهید فرمود.
غیر از این مهر که شناخته شده است مهر دیگری از شاه اسماعیل وجود داشته که صاحب کتاب فارسنامه ناصری مرحوم میرزا حسن فسائی آن را در ص ۹۱ کتاب خود بدشرح زیر توضیح می‌دهد:
«بر تاج شاهی (۱) یا الله و در دائرة خالی آن غلام شاه مردان اسماعیل بن حمید رودر کناره آن دائرة»

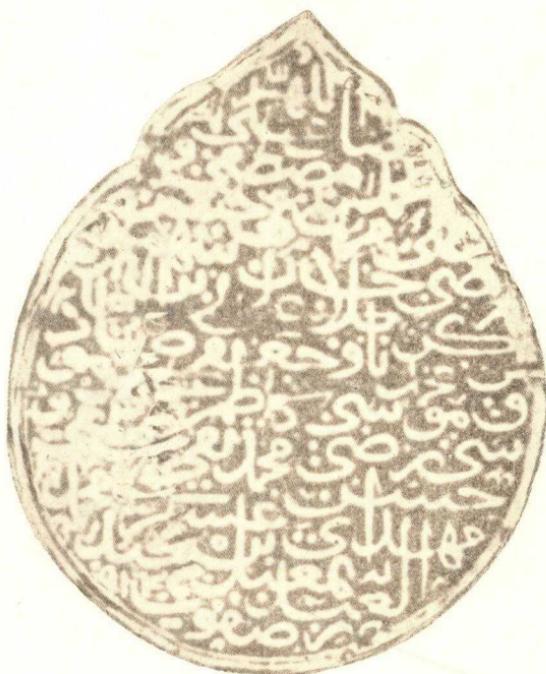
۱- منظور جیقه مهر است

چرخ بردوش کشد غاشیه شاهی ما
گر کند بدر قه لطف تو همراهی ما
نقش بسته است.

نویسنده با جستجو های بسیار نتوانسته ام فرمانی پیدا کنم که این

مهر بر آن نقش بسته باشد.

عکس مهر شاه اسماعیل را که در این صفحه ملاحظه می کنید برای
سهولت خواندن بزرگتر از اندازه اصلی کلیشه کرده و توجه خواننده را

به زکنه زیر جلب می کنیم:

با اینکه رقم ۹۱۴ بسیار روشن و خوانا در قسمت پائین شمت چپ
مهر دیده می شود معلوم نیست چگونه مر حوم را بینو در ص ۲۹ کتاب

خود آنرا ۹۱۳ نوشته است(۱)

• این عکس از سندشمار ۱۱۵ فرامین فارسی ماتناداران چاپ سال ۱۹۵۶ م. ایروان برداشته شده. متن سند تاریخ شوال ۹۱۵ را دار و مهر در گوشه سمت راست فرمان بعد از هوالله در صدر فرمان و ذکر بسم الله الرحمن الرحيم و کلمه يا على و الحكم الله و طغرای زیبای الحکم لله ابو المظفر اسماعیل بهادر سیوزمیز زده شده است دور مهرو خود فرمان به شکل جالبی تذهیب شده است .

(۱) مراجعه شود به کتاب :

Coins, Medals and seals of Iran H. L. Rabino

دارالضرب‌های شاه اسماعیل

شاه اسماعیل در ضرایخانه‌های شهرهای :

– تبریز (دارالسلطنه)

– کاشان (بلده ...)

– یزد (شهرستان...)

– اردبیل .

– مشهد

– استرآباد

– کندمان

سکه زده است و قبل از نام شهرها در بعضی موارد عبارات زیر

استعمال شده :

– عدل اردبیل

– عدل استرآباد

– عدل تبریز

– عدل شاه

– عدل شاه ضرب مشهد

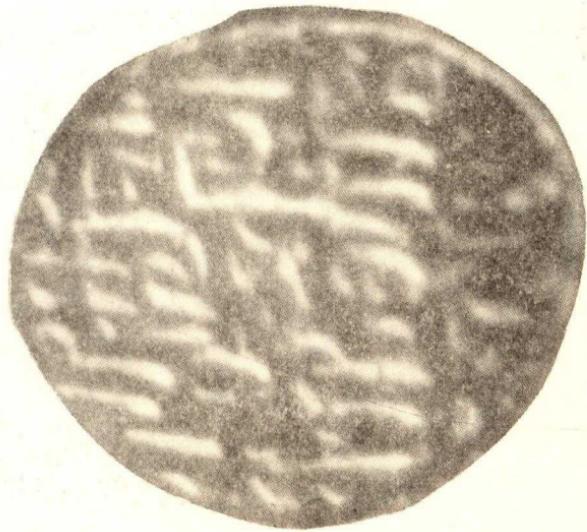
– به بود اسماعو ؟

روی سکه
السلطان المادل شاه اسدهعلی پادرخان خلله مارگه
و سلطنه
 محل ضرب ؟
 ناریج ضرب ؟

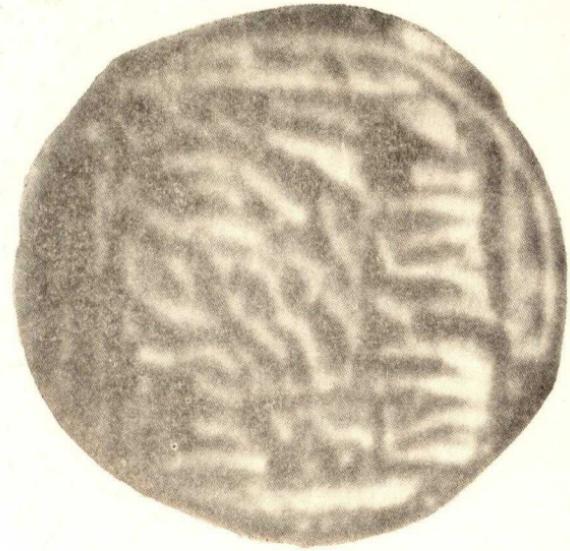
بشت سکه
لا اله الا الله . محمد رسول الله على ولی الله حفظاً
وزن ۱۳۹ / ۹ گرن
در پاریس کاپینه مدهما به شماره ۸ محفوظ است

روى سككه
السلطان العادل شاه اسمه مير خلدالله ملكه و سلطان انه
محل ضرب ؟
تاریخ ضرب ؟
وزن ١٤/٦

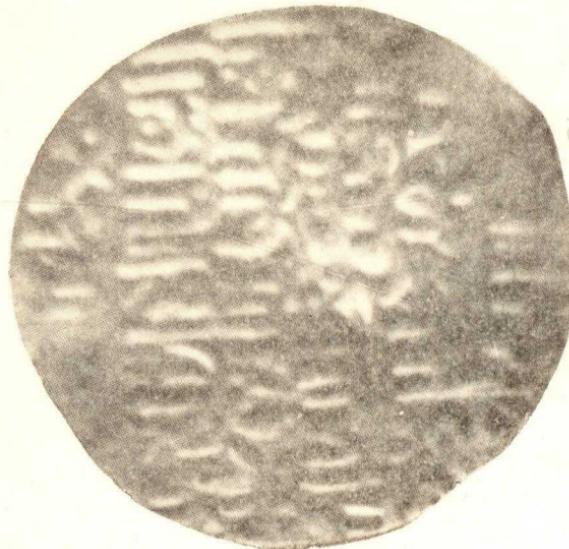

وشت سككه
لأله إلا الله محمد رسول الله ولـي الله
در پاریس، کایپنـه مدالها بهشماره ۹ محفوظ است

روی سکه
السلطان امادل ایکمال الوالی ابوالمنظفر
شاه اسماعیل بهادرخان خلد الله ملکه
محل ضرب ۹
تاریخ ضرب ۹

نشست سکله
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدُ رَسُولُ اللَّهِ عَلَىٰ وَلِيُّ اللَّهِ دُرُّ وَسْطَ كَادِرِي
کاهازچهارعلی تشکیل شد و در حواشی نامهشت امام دینگر
وزن ۴۵
در موڑہ بیرینا نما به شماره ۲۶۶ محفوظ است

وزن ۹۳۵

تاریخ ضرب ؟

محل ضرب : زایل

روی سکه
السلطان العادل الہادی ابو المظفر شاه اسماعیل
باادرخان خلد الله تعالیٰ ملکه وسلطانہ

پشت سکه
در وسط اوزی که از چهار علی ترکیب شده
كلمات لا اله الا الله محمد رسول الله علی وای الله ودر
حواشی نام ائمه
دروم زه بربانی محفوظ است (شماده کاتا لوگ ندارد)

وزن

تاریخ ضرب ۸

محل ضرب ۹

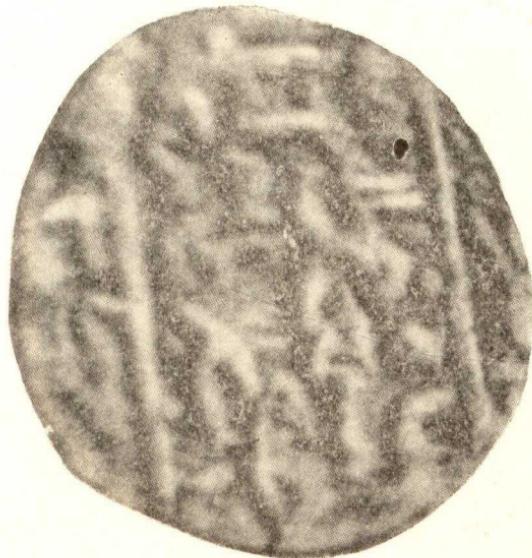
۱۱۹

بشت سکه
در داخل دائرة وسط چهار کلمه علی از مرکز
دائره شروع و به محیط دائرة نختم می شود و نام آئمه
دیگر در فواصل آنها نوشته شده است و در دائرة خارجی
الله الاله - محمد رسول الله على - ولی الله در داخل
چهار قاب ضرب شده است
دروزه بر تابعیا به شهاره ۳ محفوظ است

روی سکه
السلطان العادل الكامل الهاדי شاه اسماعیل
با خدا خان خلیل التملک و سلطانه
در سمت راست پایین کلمات (عدل نبیرین)
سور شازرخورده است

روی سکه
السلطان امادل شاه اسماعیل خانده ملکه
 محل ضرب: شیراز
تاریخ ضرب: ۹۲۲
وزن: ۱۳۷

پشت سکه
داخی قاب مریع لا اله الا الله محمد رسول الله ،

علی و لی اللہ

درموزه برتایانی به شماره ۲ محفوظ است.

روی سکله
 السلطان العادل الكامل الہادی الوالی
 ابوالمنظفر شاہ سلطان اسماعیل بهادرخان الصفوی
 خداد الله ملکه و سلطانه
 محل ضرب : قروین
 تاریخ ضرب : ۹
 وزن : ۵/۲۵

پشت سکله
 داخل مستطیلی که از تقاطع چهار علی در دایره
 داخلی تشکیل شده کلمات محمدعلی و در داخل دایره خارجی
 علی ها و دایره داخل نام آمده و در داخل دایره خارجی
 بین چهار قاب لاله اللہ محمد رسول اللہ علی ولی اللہ
 نوشته شده است .
 در کایه مدالهای پاریس به شماره ۳۰۷۰۶ است

روی سکه

السلطان الکامل الہادی الوالی ابوالظفر شاه
اسعیل بہادرخان خدالله تعالیٰ ملکه و سلطانہ

محل ضرب : هرات
تاریخ ضرب : ۱۱۶۹

وزن ۳۴۵

پشت سکه

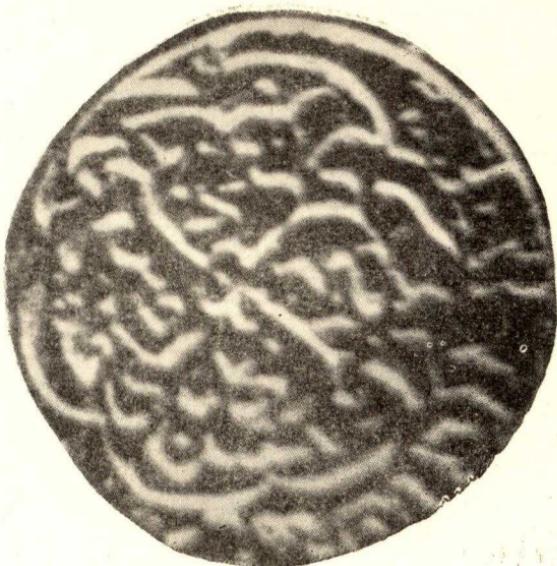
در داخل قاب ترنجی کلمات لا اله الا الله محمد
رسول الله علی ولی المدرسین مت راست سکمه اینکه دو
ضرب خورده و مغشوش است و نام محمد و حسین در
حاشیه دیده می شود
دروزه از بین آن به شماره ۱ محفوظ است

روی سکه
خواند آن برای من میسر نشد
محل ضرب : یزد
تاریخ ضرب : ۹
وزن : سارعه

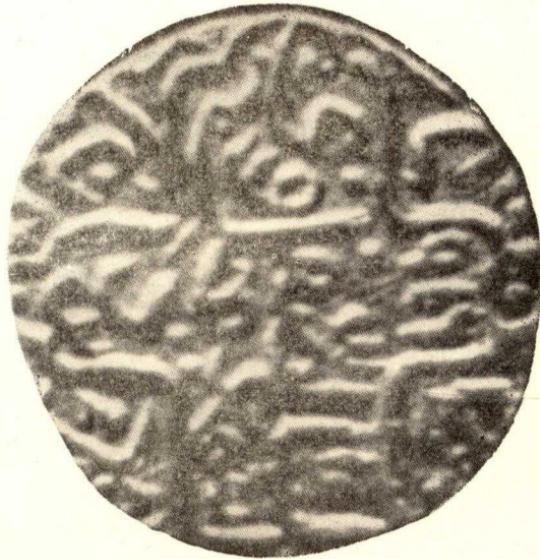
بشت سکه
داخل قاب ترنجی وسط، کلمات لاالله الاالله
محمد رسول الله علی ولی الله در دایره بیرون قاب
نام ائمه
در کاپیه مدهاهاي پاريس به شماره ۷ محفوظ است

پشت سکه

چهارعلی از مرکز دایره شروع شده و نام آئند
درین فو اصل ولاه اللہ محمد رسول اللہ در حاشیه
دائر و خارج دیده می شود

در کائینه ماده ای پاریس پوشماره ۵ محفوظ است

روی سکه

السلطان ... اسماعیل ... خان خوانده شده
یقیناً تردید دارم

محل ضرب : بزد
تاریخ ضرب : ۹۱۶
وزن : ۵۳۰

وزن؛ ۲۰۳ه

تاریخ ضرب؛ ۹۱۸

محل ضرب؛ کدامان

شاه اسماعیل خلدالحمدکه و سلطانه (در قسمت پنجم خطاطقی)

السلطان العادل الہادی الوالی ابوالمنظور

روی سکه

پشت سکه
چهار کلمه علی متقاطع یک مربع تشکیل داده
داخل مرربع کلمات لا اله الا الله محمد رسول الله علی
ولی الله و مثلاً های گوشه نام ائمه در قاب مثلث بالای
سکه کلمات من الله و کلامه دیگر دیده می شود که معلوم
نشد چیست.

محفوظ در کابینه مدارالهای باریس به شماره ۱

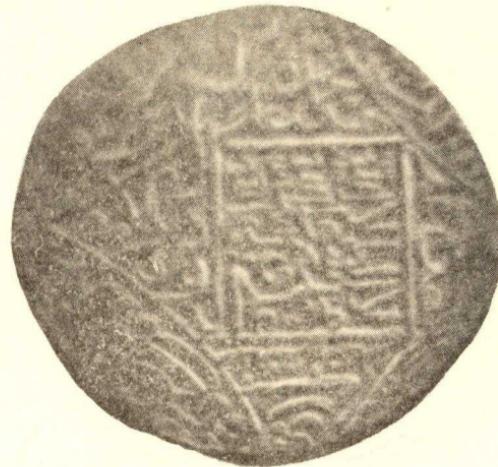

روي سکه
السلطان العادل الكامل الهمادي الولى

ابو المظفر شاه اسغيل بهادر خان الصفوی الحسینی
خداد الله ملکه

محل ضرب : ؟

تاریخ ضرب .
وزن : ٧٣

بشت سکه
در داخل مریع مشکل از جهار علی کلمات

لا اله الا الله محمد رسول الله علی ولی اللہ در حواشی
نام ائمه

این سکه متعلق به آقای پ ، تو ر بورن است

وزن : ؟

مبلغ به آفای پ . توربورن

محل ضرب : تبریز
تاریخ ضرب : ٩٠

أبو المنظور شاه اسماعيل بهادر خان خلد الله ملکه و سلطنه

٩١ سنة

روي مسکله
السلطان العادل الكامل الهاي الوالى

پشت مسکله
داخلي قاب كنگره دار منظم وزيرها كلمات لا اله
لا الله محمد رسول الله على ولی اللشود حاشيه نام امهه اهار

چند توضیح :

- ۱ - تصویر شاه اسماعیل که در اول این کتاب چاپ شده است، در زمان سلطنت آن پادشاه کشیده شد و اصل آن در موزه روانیال گالری در شهر فلورانس است و ما آن را از کتاب (ذندگانی شاه عباس اول) تألیف (استاد نصرالله فلسفی) گرفتند.
- ۲ - کلیه عکس‌های سکه‌های محفوظ در موزه بریتانیا از کتاب :

Catalogue of the Coins of the Shahs of in the British Museum.

- ۳ - تألیف رژینالد استوارت پول . چاپ لندن ۱۸۸۷ برداشته شده است .
- ۴ - عکس‌های سکه‌های محفوظ در کابینه مدارالهای پاریس از کاتالوگ همان موزه برداشته شده است .
- ۵ - عکس‌های سکه‌های متعلق به آقای P. Thorburn از کتاب سکه‌های راپنو برداشته شده است .
- ۶ - این مجموعه از کتاب مفصل (سکه‌های ایران از زمان شاه اسماعیل صفوی تا امروز) تألیف نویسنده که مقرر است بوسیله وزارت فرهنگ و هنر چاپ و انتشار یا بد خلاصه شده است .

تا آنجا که امکانات مایاری کردو توانستیم چند سکه‌طلای موجود از شاه اسماعیل اول را در اینجا معرفی کردیم و احتمال قریب به یقین داریم که از سکه‌های طلای شاه اسماعیل اول انواع دیگری نیز ممکن است موجود باشد. موجب مزید سپاسگزاری است که دارندگان و مطلعین آنگونه سکه‌ها مارادر تکمیل اطلاعات ناقصمان یاری فرمایند. هم چنین درخواندن عبارات روی سکه‌ها در مواردی که ما عاجز بودیم راهنمائی و کمک‌های خود را مضایقه نفرمایند. طهران صندوق پستی ۲۲۵۵ و تلفن ۳۹۱۳۸۷ محمد مشیری .